

**MINISTRŲ KOMITETO
REKOMENDACIJA NR. REC (2008)2
VALSTYBĖMS NARĖMS
DĖL VEIKSMINGŲ VIDAUS INSTITUCIJŲ GEBĖJIMŲ NEATIDĖLIOJANT VYKDYTI
EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO SPRENDIMUS**

(priimta 2008 m. vasario 6 d. Ministrų Komiteto ministrų pavaduotojų 1017 susirinkime)

Ministrų Komitetas, remdamasis Europos Tarybos Statuto 15 straipsnio b punktu,

- a. pažymėdamas, kad pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 46 straipsnį Susitariančiosios Šalys įsipareigoja vykdyti galutinį Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – Teismas) sprendimą kiekvienoje byloje, kurios šalys jos yra;
- b. pakartodamas, kad sprendimai, kuriuose Teismas nustato pažeidimą Susitariančiasias Šalis įpareigoja:
  - sumokėti bet kokias sumas, Teismo priteistas kaip teisingas atlyginimas;
  - imtis atitinkamų individualiųjų priemonių, siekiant nutraukti Teismo nustatytą pažeidimą ir, kiek tai įmanoma, atitaisyti jo padarinius;
  - imtis atitinkamų bendrųjų priemonių, siekiant nutraukti panašius pažeidimus arba užkirsti jiems kelią.
- c. prisimindamas, kad prižiūrint Ministrų Komitetui valstybė atsakovė gali laisvai pasirinkti, kokiomis priemonėmis ji atliks savo teisinę pareigą pagal Konvencijos 46 straipsnį vykdyti galutinius Teismo sprendimus;
- d. įsitikinęs, kad neatidėliotinas ir veiksmingas Teismo sprendimų vykdymas prisideda prie žmogaus teisių apsaugos valstybėse narėse stiprinimo ir prie ilgalaikio Europos žmogaus teisių apsaugos sistemos veiksmingumo;
- e. pažymėdamas, kad visiškai įgyvendinant Ministrų Komiteto 114 sesijoje (2004 m. gegužės 12 d.) priimtoje Deklaracijoje „Europos žmogaus teisių konvencijos įgyvendinimo veiksmingumo užtikrinimas nacionaliniu ir Europos lygmenimis“ numatytas nuoseklias priemones yra *inter alia* siekiama padėti įgyvendinti teisinę pareigą vykdyti Teismo sprendimus;
- f. prisimindamas, kad Europos Tarybos valstybių narių valstybių ir vyriausybių vadovai 2005 m. gegužės mėnesį Varšuvoje pabrėžė būtinumą spartinti Teismo sprendimų įvykdymą;
- g. dėl to pažymėdamas, kad yra būtina stiprinti vidaus institucijų gebėjimus vykdyti Teismo sprendimus;
- h. pabrėždamas visų vykdymo procese dalyvaujančių valstybės institucijų greito informavimo ir veiksmingo koordinavimo svarbą, taip pat pažymėdamas vidaus vykdymo proceso nacionalinėse sistemose, prireikus ir aukščiausiu lygmeniu, veiksmingumo svarbą;
- i. pažymėdamas, kad Parlamentinė Asamblėja Ministrų Komitetui rekomendavo skatinti valstybes nares tobulinti ar, prireikus įsteigti nacionalinius mechanizmus ir procedūras – ir vyriausybės ir parlamento lygmeniu – siekiant užtikrinti, kad Teismo sprendimai būtų vykdomi laiku ir

veiksmingai, koordinuotai veikiant visoms susijusioms nacionalinėms institucijoms, teikiant būtiną aukščiausio politinio lygmens paramą;¹

j. pažymėdamas, kad šios rekomendacijos nuostatos *mutatis mutandis* taikytinos bet kokio Teismo nutarimo² ar sprendimo vykdymui, įtvirtinančiam bet kurio taikaus susitarimo sąlygas ar užbaigiančiam bylą vienašalės valstybės deklaracijos pagrindu;

Rekomenduoja valstybėms narėms:

1. paskirti sprendimų vykdymo nacionaliniu lygmeniu koordinatorių (asmenį ar instituciją), bendradarbiaujantį su atitinkamomis vykdymo procese dalyvaujančiomis nacionalinėmis institucijomis. Šis koordinatorius turi turėti būtinus įgaliojimus ir kompetenciją:

- gauti reikiamą informaciją;
- bendradarbiauti su asmenimis ir institucijomis nacionaliniu lygmeniu priimančiomis sprendimus dėl Teismo sprendimui įvykdyti būtinų priemonių; ir
- prireikus imtis ar inicijuoti atitinkamas priemones vykdymo procesui spartinti;

2. užtikrinti per nuolatinę atstovybę ar kitaip, kad tarp koordinatoriaus ir Ministrų Komiteto egzistuotų atitinkami veiksmingo dialogo ir reikalingos informacijos perdavimo mechanizmai;

3. imtis reikiamų veiksmų, kad būtų užtikrintas visų sprendimų įvykdymas, taip pat visų su tais sprendimais susijusių Ministrų Komiteto nutarimų ir rezoliucijų, o prireikus ir jų vertimų, tinkamas ir neatidėliotinas išplatintas atitinkamoms vykdymo procese dalyvaujančioms institucijoms;

4. kiek įmanoma greičiau nustatyti priemones, kurių gali prireikti siekiant užtikrinti neatidėliotiną sprendimų vykdymą;

5. sudaryti sąlygas imtis bet kokių naudingų priemonių, galinčių paskatinti dalyvaujančių vykdymo procese arba konkretaus sprendimo vykdyme atitinkamų institucijų veiksmingą bendradarbiavimą, bei apibrėžti kiekvienos jų kompetenciją;

6. prireikus neatidėliotinai parengti veiksmų planą dėl sprendimų vykdymui skirtų priemonių ir, jei įmanoma, jų atlikimą nurodantį grafiką;

7. imtis reikiamų priemonių, siekiant užtikrinti, kad atitinkamos vykdymo procese dalyvaujančios institucijos būtų pakankamai susipažinusios su Teismo praktika, taip pat su atitinkamomis Ministrų Komiteto rekomendacijomis ir praktika;

8. platinti atitinkamoms institucijoms Europos Tarybos parengtą vykdymo proceso vadovą (vadumecum) ir skatinti jo naudojimą bei naudojimąsi Europos Tarybos duomenų baze, kurioje yra informacija apie tai, kaip valstybės vykdo sprendimus visose Ministrų Komitetui perduotose bylose;

9. prireikus informuoti parlamentus apie sprendimų vykdymo būklę ir priemones, kurių šiuo požiūriu buvo imtasi;

10. kai vykdymo procese atsiranda reikšminga nuolatinio pobūdžio problema, užtikrinti, kad būtų imtasi visų būtinų padėti atitaisančių veiksmų aukščiausiu, jei reikia, ir politiniu lygmeniu.

---

¹ Parlamentinės Asamblėjos Rekomendacija 1764 (2006) – „Europos žmogaus teisių teismo sprendimų vykdymas“.

² Įsigaliojus Konvencijos 14 Protokolui.